

Glagoli identifikacije i atribucije u hrvatskom jeziku

Knežević, Petra

Master's thesis / Diplomski rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:131:267652>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-15**

Sveučilište u Zagrebu
Filozofski fakultet
University of Zagreb
Faculty of Humanities
and Social Sciences

Repository / Repozitorij:

[ODRAZ - open repository of the University of Zagreb
Faculty of Humanities and Social Sciences](#)

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Odsjek za kroatistiku
Katedra za hrvatski standardni jezik

GLAGOLI IDENTIFIKACIJE I ATRIBUCIJE U HRVATSKOM JEZIKU

DIPLOMSKI RAD
8 ECTS-bodova

Petra Knežević

Zagreb, lipanj 2024.

Mentor
Doc. dr. sc. Iva Nazalević Čučević

Sadržaj

1. Uvod	1
2. Kategorijsko značenje identifikacije i atribucije	2
2.1. Pregled bavljenja kategorijskim značenjem identifikacije i atribucije u okviru hrvatskoga jezikoslovlja	2
2.2. Identifikacija i atribucija i (supra)sintaktičke razine	4
2.3. Identifikacija i atribucija u okviru jednostavne rečenice	6
3. Cilj, pretpostavke, građa i metodologija istraživanja	7
3.1. Cilj istraživanja	7
3.2. Pretpostavke	7
3.3. Građa	8
3.4. Metodologija istraživanja	8
4. Glagoli identifikacije i atribucije	13
5. Glagolske perifraze sa značenjem identifikacije i atribucije	50
6. Rasprava	53
6.1. Samoznačni glagoli	53
6.2. Kopulativni glagol biti	53
6.3. Semikopulativni glagoli	55
6.4. Perifrazne konstrukcije sa značenjem identifikacije i atribucije	58
7. Zaključak	59
8. Literatura	61

1. Uvod

Govoreći o kategorijskome značenju identifikacije i atribucije u hrvatskome jeziku, D. Vasilj, A. Žagmešter i I. Nazalević Čučević (2022: 39) ističu da pod kategorijskim značenjem identifikacije podrazumijevaju:

izricanje jednoznačnosti kojega referenta (npr. *To je Ivan, Ivan je susjed, Susjed Ivan, koji ima vikendicu u Puli, pozvao nas je na kćerino vjenčanje, Susjed, kako ste?*), a pod atribucijom „izricanje svojstava ili obilježja kojega referenta (npr. *Ivan je zabrinut, Ivan je zabrinut otac, Zatekla sam ga zabrinuta u razgovoru s kćeri, On je zabrinut, a ona bezbrižna, Vidjela sam Anina oca, koji je uvijek zabrinut, On svaki posao voli zakomplicirati. Takav će nam samo usporiti rad na projektu*).

Na temelju primjera jednostavnih rečenica koje autori navode, razvidno je da se predmetno kategorijsko značenje izražava u okviru predikata, i to kopulativnoga i semikopulativnoga, što je jasno i iz nastavka njihove analize. Drugim riječima, kopulativne i semikopulativne glagoli odredili bismo kao glagole identifikacije i atribucije. Kako ne postoji sustavan popis tih glagola, što navode i autori u *Zaključku* svojega rada, navodeći da bi „valjalo analizirati i u okviru glagola – popisati glagole identificiranja i atribuiranja, podijeliti ih u uže skupine (npr. samoznačni, kopulativni, semikopulativni, perifrazni) te navesti oblik i sintaktičko-semantički status njihovih dopuna“, to se učinilo zanimljivim i korisnim poticajem za nastanak ovoga rada.

Dakle cilj je rada oblikovati sustavan popis glagola sa značenjem identifikacije i atribucije, što će se učiniti na temelju izdvajanja glagola tog značenja iz rječnikā hrvatskoga jezika i provjerom porabe tih glagola u *Hrvatskom mrežnom korpusu (hrWac)* i *Hrvatskoj jezičnoj riznici*. Želi se utvrditi koji se glagoli, uz kopulativni *biti* i semikopulativne obuhvaćene popisom primjerice u Silić–Pranjković (2005: 291) i Brač (2018), mogu podvesti pod tzv. glagole identifikacije i atribucije – bilo da to značenje izražavaju u okviru tijesna odnosa s imenskom (predikatnom) dopunom, bilo da ga izražavaju samostalno.

Rad je strukturiran na način da se nakon uvodnoga dijela daje pregled bavljenja kategorijskim značenjem identifikacije i atribucije u hrvatskome jezikoslovlju. Poslije preglednoga dijela slijedi poglavlje o građi i metodologiji istraživanja. Glavni dio rada čine popisi 137 glagola identifikacije i atribucije i 15 perifraznih konstrukcija istoga značenja, nakon čega slijede rasprava i zaključak.

2. Kategorijsko značenje identifikacije i atribucije

U nastavku rada, kao što smo najavili, dat ćemo pregled bavljenja predmetnim kategorijskim značenjem u okviru kroatističke jezikoslovne literature i drugih vrsta istraživanja te ćemo na temelju istraživanja D. Vasilja, A. Žagmešter i I. Nazalević Čučević (2022) uputiti na mogućnosti izražavanja identifikacije i atribucije na (supra)sintaktičkoj razini, s posebnim uvidom u mogućnosti u okviru jednostavne rečenice.

2.1. Pregled bavljenja kategorijskim značenjem identifikacije i atribucije u okviru hrvatskoga jezikoslovlja

O predmetnome značenju u okviru kroatističke jezikoslovne literature, razumije se, najviše se bavilo u okviru sintaktičkih istraživanja. D. Vasilj, A. Žagmešter i I. Nazalević Čučević (2022: 39–40), dajući i pregled istraživanja tog značenja, ističu kako mu se pristupa

posredno, i to u okviru gramatičkoga ustroja jednostavne rečenice – imenskoga predikata (npr. Belaj, Tanacković Faletar 2014, 2017; Brač 2018; Nazalević Čučević 2020), imenskoga predikatnoga proširka ili predikatnoga atributa (Peti 1979; Marković 2009; Brač 2018) te sročnoga (kongruentnoga) i nesročnoga (nekongruentnoga) atributa (npr. Znika 2008; Omerović 2011; Palić 2015; Belaj, Tanacković Faletar 2017).

Napominju da se značenje identifikacije i atribucije posredno analizira „i na razini zavisnosložene rečenice, u prvome redu atributne (npr. Znika 2008; Belaj, Tanacković Faletar 2020).“Cilj njihova istraživanja jest pristupiti mu na temelju sustavne analize na svim sintaktičkim razinama, uključujući i suprasintaktičku, pri čemu od I. Brač (2018) preuzimaju naziv tog kategorijskog značenja. Pod njim ona „objedinjuje značenja

nominativnih, instrumentalnih i drugih dopuna kopulativnih i semikopulativnih predikata“ po uzoru na R. D. van Valina i R. J. LaPolle (1997: 102–103), koji

identifikacijskim konstrukcijama (*identificational constructions*) i atribucijskim konstrukcijama (*attributive constructions*) nazivaju rečenice s predikatima ustrojenima od glagola *biti* (*be*) i predikatne dopune – *be'* (*x*, [*pred'*]), tj. *Sam is a policeman*, *Mary is tall* (Vasilj, Žagmešter, Nazalević Čučević 2022: 39, bilj. 1).

Analizirajući instrumental u hrvatskome jeziku, I. Brač (2018: 262) uz instrumental sredstva, instrumental teme, instrumental uzročnika, prostorni instrumental, vremenski instrumental i načinski instrumental, analizira i instrumental identifikacije i atribucije, i to „s obzirom na to pripisuje li se što subjektu ili objektu (...)“. Značenje identifikacije i atribucije potom zornije razlaže u okviru osam semantičkih skupina 1) glagola davanja imena, naziva, atributa; 2) glagola izražavanja dojma koji tko želi ostaviti; 3) glagola izražavanja mišljenja; 4) glagola izražavanja osjećanja; 5) glagola izražavanja promjene stanja; 6) glagola izražavanja subjektivnog dojma; 7) glagola postavljanja na dužnost; 8) glagola promjene koga ili čega.

U okviru pregleda identifikacije i atribucije na (supra)sintaktičkoj razini Vasilj, Žagmešter i Nazalević Čučević (2022) nazivom kategorijsko značenje identifikacije i atribucije koriste se za izricanje identifikacije i atribucije na razini riječi, spoja riječi, jednostavne rečenice, složene rečenice te na razini teksta. Kao što je u *Uvodu* spomenuto, pod kategorijskim značenjem identifikacije podrazumijevaju izricanje jednoznačnosti kojega referenta, a pod atribucijom izricanje svojstava ili obilježja kojega referenta. Tako ga rabe i B. Belaj i G. Tanacković Faletar (2010), analizirajući predikatni instrumental.

Istraživanja o kategorijskome značenju identifikacije i atribucije u hrvatskome jeziku nastavljaju se. Dio njih I. Nazalević Čučević (2024) predstavila je u okviru predavanja *Sintaktičke osobitosti hrvatskoga standardnoga jezika (uz osvrt na gramatičko-pravopisnu normu)*, održanoga na *Međuinstitucijskom sastanku hrvatskih jezičnih odjela EU-institucija* u Bruxellesu 22. veljače 2024, dopunjujući postavke suautorskoga rada iz 2022. onima o izražavanju atribucije pridjevom s obzirom na (ne)određenost – kako određenost odnosno neodređenost pridjeva utječe na njegov sintaktički status te

kako se na to odnose red riječi i pravopisna načela, usp. *Sretni i uzbuđeni učenici vratili su se na nastavu*, *Sretni i uzbuđeni, učenici su se vratili na nastavu*, *Sretna žena*, *sretan život*. Treba reći i to da je kategorijsko značenje identifikacije i atribucije, tj. semantička skupina glagola identifikacije i atribucije, jedno od onih kojim se bavi u okviru projekta *Semantičko-sintaktička klasifikacija glagola u hrvatskom jeziku* (SEMTACTIC, IP-2022-10-8074), koji se provodi pod pokroviteljstvom Hrvatske zaklade za znanost u Institutu za hrvatski jezik. Projekt se bavi „sintaktičko-semantičkom analizom glagola kao najvažnijega elementa u rečenici koji određuje broj, vrstu i značenjske karakteristike drugih elemenata koji se mogu pojaviti u rečenici“, a „ciljevi su projekta odrediti semantičke skupine kojima pripada 500 najčešćih glagola u hrvatskom jeziku, njihove prototipne sintaktičke obrasce i semantičke uloge, teorijski istražiti odnos semantike i sintakse hrvatskih glagola unutar jedne semantičke skupine i među skupinama. Jednako je važan rezultat projekta i baza u kojoj će se odrediti značenja glagola, svakomu značenju bit će pridružena semantička skupina te će na temelju primjera iz korpusa biti određena vrsta dopune i semantička uloga“¹. U tom smislu poželjan je i izgledan doprinos rezultata ovoga rada.

2.2. Identifikacija i atribucija i (supra)sintaktičke razine

Analizirajući predmetno kategorijsko značenje na (supra)sintaktičkoj razini u hrvatskome jeziku, D. Vasilj, A. Žagmešter i I. Nazalević Čučević (2022) polaze od razine riječi, nastavljaju sa sintagmatskom razinom, prelaze na razinu jednostavne rečenice, potom i složene, nezavisnosložene i zavisnosložene, te zaključuju analizu s tekstnom razinom.

Kada je riječ o razini riječi, navode kako je jasno da su „ta kategorijska značenja u prvomu redu sadržana u imenskim riječima, i to imenicama, pridjevima, zamjenicama i brojevima“, ali i priložima (npr. *prvi*, *drugi*), te da se njima, izvan rečeničnoga ustroja, identificiraju, odnosno jednoznačno određuju i imenuju bića, stvari, pojave te označuju svojstva predmeta označenih imenicom uz koju stoje, ali da je „jasno kako riječ kao sintaktička jedinica identifikacijski i atribucijski potencijal ispunjava tek u odnosu s

¹ V. <https://semtactic.jezik.hr/o-projektu/>.

² Prvi popis dolazi uz opis osobitosti semikopulativnoga predikata i broji 30 glagola. Relevantan je i popis s glagola koji donosi I. Brač (2018). U okviru popisa 640 glagola s instrumentalom, I. Brač obradila je i 60 glagola identifikacije i atribucije, i to s obzirom na užu semantičku skupinu, valencijski obrazac,

drugim riječima, tj. u okviru viših sintaktičkih razina – sintagmatske, rečenične ili tekstne (isto: 41).

Kada je riječ o sintagmatskoj razini, identifikaciju i atribuciju razmatraju u okviru tzv. odredbenih spojeva riječi ili odredbenih sintagmema nastalih sročnošću ili kongruencijom, upravljanjem ili rekcijom te pridruživanjem, u kojima zavisni tagmem određuje glavni na način da ga identificira ili atribuiraju, tj. određuje po svojstvu (isto), npr. *prvo mjesto, mjesto Lokve, mjesto desno*.

Kada je riječ o jednostavnoj rečenici, identifikaciju i atribuciju analiziraju u okviru predikata, kopulativnoga i semikopulativnoga, predikatnoga proširka, atributa i apozicije, v. 2.3.

Na razini složene rečenice tim se kategorijskim značenjem bave i u okviru nezavisnosložene rečenice, i u okviru zavisnosložene rečenice. Govoreći o razini koordinacije i pozivajući se na tumačenja parataktičkih odnosa u Belaj i Tanacković Faletar (2020), primjerima ilustriraju da predmetni kategorijski odnosi „mogu počivati na združivanju klauzalnih semantičkih polova u kontinuitetu svojih realizacija (...), na kontrapunktiranju identifikacijskih i atribucijskih sadržaja klauza (...) te na isključivanju jedne identifikacije ili atribucije drugom (...) (isto: 52), usp. *Oni su Ana i Marko, Ono nije Ana, nego Tena, To je ili Ana ili Tena; Oni su dobri i marljivi, Oni nisu marljivi, nego lijeni, Oni su ili marljivi ili lijeni*. Govoreći pak o razini subordinacije, identifikaciju i atribuciju analiziraju u okviru predikatnih i atributnih rečenica, problematizirajući posebice odnos (ne)restriktivnosti i njegov utjecaj na atributno, odnosno identifikacijsko razumijevanje atributnih rečenica (usp. Vasilj, Žagmešter i Nazalević Čučević 2022: 51–52), npr. *Rijeka koja teče kroz Zagreb zove se Sava; Sava, koja je najdulja rijeka u Hrvatskoj, teče kroz Zagreb*.

Analizirajući predmetni kategorijski odnos i na razini teksta, zaključuju da je prisutan u okviru obraćanja sugovorniku, tj. vokativnosti, u čijoj je službi vokativni izraz te u okviru rečeničnoga kompleksa i uporabe zamjenjivačko-upućivačkih konektora (isto: 52–54), npr. *Gospođo Kovač, možete ući u ordinaciju, Lijenčino, kako si?, Ti si lijen. Takav mi ne trebaš*.

2.3. Identifikacija i atribucija u okviru jednostavne rečenice

Na razini jednostavne rečenice D. Vasilj, A. Žagmešter i I. Nazalević Čučević (2022) razmatraju značenje identifikacije i atribucije u okviru rečeničnoga člana.

Polazeći od temeljnoga rečeničnoga člana, predikata, identifikaciju i atribuciju analiziraju u okviru imenskoga predikata – kopulativnoga i semikopulativnoga. Kada je riječ o imenskome kopulativnome predikatu, navode da ga „u hrvatskome čine koji od oblika kopulativnoga glagola *biti* i imenska ili priložna riječ u službi predikatnoga imena.“ (isto: 43). Iscrpno navode u kojim oblicima može doći predikatna dopuna. Posebnu pozornost posvećuju konkuriranju nominativne i instrumentalne dopune. Nadovezujući se na prethodna istraživanja (npr. Belaj i Tanacković Faletar 2017, Brač 2018), potvrđuju da se nominativnom dopunom u takvim slučajevima u načelu izražava minimalna kognitivna udaljenost između nositelja identifikacije ili atribucije, a instrumentalom veća, tj. da se njime izriče privremeno svojstvo ili obilježje, usp. *Ona je Ana, *Ona je Anom, Marko je učitelj, Marko je bio učiteljem* (Vasilj, Žagmešter, Nazalević Čučević 2022: 44). Svoju analizu nerijetko potkrepljuju pregledom stanja u drugim slavenskim jezicima poput ruskoga, u kojemu instrumentalna dopuna istiskuje iz uporabe nominativnu, uz određena ograničenja (npr. glagolski oblik). S druge strane nominativna je dopuna obvezna uz kopulativne i semikopulativne glagole u slovenskome i srpskome jeziku (usp. isto: 44–45).

Kada je riječ o semikopulativnome predikatu, napominju „da mu ustroj u hrvatskome čine neprijelazni i prijelazni semikopulativni glagoli i imenska ili priložna dopuna sa značenjem identifikacije ili atribucije“ (isto: 45). Usredotočuju se na analizu identifikacije i atribucije u okviru predikata s neprijelaznim i prijelaznim semikopulativnim glagolima, podsjećajući kako je riječ o glagolima koji prenose informaciju o svojstvu subjekta (neprijelazni) ili objekta (prijelazni), ali kako su oslabljena značenja, te je ne mogu prenijeti bez imenske ili priložne riječi u službi predikatnoga imena, npr. *Osjećao se posramljen/posramljenim/posramljeno; Učinili su ga posramljenim; Proglasio se kraljem/za kralja; Proglasili su ga kraljem/za kralja*. Nadovezujući se na spomenuta prethodna istraživanja, upućuju na nominativno-instrumentalno konkuriranje uz glagol *zvati*, odnosno *nazvati*, usp. *Nazvali su ga Ivan; *Nazvali su ga Ivanom; Zovu ga stricem*; potvrđuju postavke B. Belaja i G. Tanackovića Faletara 2014: 476) da se „identifikacija kao nulti stupanj odvojivosti

imena i njegova nositelja izražava nominativom, pa je on jedini mogući oblik predikatne dopune“.

Predmetno kategorijalno značenje analiziraju i u okviru imenskoga predikatnoga proširka, smatrajući da „uz to što donosi dodatnu obavijest o radnji, (...) izriče značenje svojstva njezina vršitelja (...) odnosno predmeta zahvaćena radnjom (...)“ (Vasilj, Žagmešter, Nazalević Čučević 2022: 47). I pritom se osvrću na situaciju u ruskome jeziku.

O atributu kao nesamostalnome članu rečeničnoga ustroja, koji na značenjskoj razini izražava značenje svojstva, tj. atribucije, ponajviše govore u poglavlju o izražavanju identifikacije i atribucije na razini spoja riječi. Kada je riječ o apoziciji, pridružuju se sintaktičko-semantičkome „pretresanju“ statusa apozicije u rečenici (uz Vlastelić 2007, Marković 2008), slažući se s postavkom I. Markovića (2008) da je u službi apozicije uvijek desni član sintagme, a ne lijevi kako se tradicionalno shvaća i opisuje, jer sužava opseg prvoga pojma, npr. *grad Zagreb, sin Ivan, lopov političar, političar lopov, papiga tigrica, žena vrač*. Situaciji u hrvatskome supostavljaju situaciju u drugim slavenskim jezicima.

3. Cilj, pretpostavke, građa i metodologija istraživanja

U nastavku rada sažeto iznosimo cilj, pretpostavke, građu i metodologiju istraživanja.

3.1. Cilj istraživanja

Cilj našega istraživanja bio je na temelju rječničke i druge građe te primjera iz korpusa izdvojiti glagole identifikacije i atribucije, odrediti im vrstu, užu semantičku skupinu, valencijski obrazac te izdvojiti semantičke uloge.

3.2. Pretpostavke

Polazimo od sljedećih pretpostavki:

1) popis glagola identifikacije i atribucije činit će kopulativni glagol *biti* i semikopulativni neprijelazni i prijelazni glagoli,

2) popis semikopulativnih glagola bit će opsežniji od onoga sadržanoga u Silić–Pranjковиćevoj *Gramatici* (2005: 291) i popisu koji donosi I. Brač (2018)²,

3) i samoznačni glagoli moći će se odrediti kao glagoli identifikacije i atribucije

4) značenje identifikacije i atribucije bit će sadržano i u perifrazama, tj. spojevima perifraznoga glagola i imenice, nastalima raščlanjivanjem samoznačnoga i suznačnoga glagola.

3.3. Građa

Da bismo dobili reprezentativan korpus glagola identifikacije i atribucije, uz spomenute glagole (Silić i Pranjković 2005, Brač 2018) uključili smo glagole iz mrežnoga izdanja *Školskoga rječnika hrvatskoga jezika*³ (2013). Taj je rječnik usklađen s *Hrvatskim pravopisom* Instituta za hrvatski jezik – u njemu se nalaze gramatički podatci o riječi u natuknici, definicije njezina značenja, podatci o značenjskim odnosima u koje riječ stupa (sinonimi i antonimi), sveze i frazemi u kojima se pojavljuje kao nosiva riječ, podatak o vidskome parnjaku te podatci o njezinu normativnu statusu.⁴ Polazimo od *Školskoga rječnika hrvatskoga jezika* jer sadrži dovoljan broj natuknica te se koristi u školama. Popis glagola povećan je prikupljanjem sinonimnih ili bliskoznačnih glagola iz *Velikog rječnika hrvatskoga jezika* (Anić 2006). Poraba je svih glagola provjerena u *Hrvatskom mrežnom korpusu (hrWac)* i *Hrvatskom jezičnom korpusu*, odakle su primjeri preuzeti i opisani u tablici.

Popis čini 137 glagola poredanih abecednim redom. Važno je napomenuti da u to ubrajamo svršene i nesvršene parnjake te neprijelazne glagole s česticom *se*, npr. *nazvati, nazivati, nazivati se; činiti, činiti se*, v. *Tablicu 1*. Drugim riječima, vidske parnjake, neprijelazne glagole s česticom *se* odnosno povratne glagole navodimo i obrađujemo zasebno. Potonje u popisu predstavljamo oznakom *refl.*

3.4. Metodologija istraživanja

² Prvi popis dolazi uz opis osobitosti semikopulativnoga predikata i broji 30 glagola. Relevantan je i popis s glagola koji donosi I. Brač (2018). U okviru popisa 640 glagola s instrumentalom, I. Brač obradila je i 60 glagola identifikacije i atribucije, i to s obzirom na užu semantičku skupinu, valencijski obrazac, semantičke uloge. Sve je potkrijepila primjerom.

³ Autori: Matea Birtić, Goranka Blagus Bartolec, Lana Hudeček, Ljiljana Jojić, Barbara Kovačević, Kristian Lewis, Ivana Matas Ivanković, Milica Mihaljević, Irena Miloš, Ermina Ramadanović, Domagoj Vidović; urednici mrežnoga izdanja: Željko Jozić, Lana Hudeček, Milica Mihaljević.

⁴ Dostupno na: <https://rjecnik.hr/o-rjecniku.php> [pregled 26.2.2024]

Zasebnim navođenjem glagola u *Tablici 1* nastojimo utvrditi i prikazati promjene u značenju i semantičkim ulogama. Popis raščlanjenih konstrukcija sa značenjem identifikacije i atribucije sadrži 15 perifraza, v. *Tablicu 2*. Glagolska su značenja provjerena u mrežnom izdanju *Školskoga rječnika hrvatskoga jezika, Velikom rječniku hrvatskoga jezika* (Anić 2006) te na *Hrvatskome jezičnom portalu* (HJP).

Tablica 1. Glagoli identifikacije i atribucije

Prvi stupac *Tablice 1* čini glagol u infinitivu, a obrada zahvaća 1) određivanje vrste, 2) uže semantičke skupine, 3) valencijskoga obrasca, 4) semantičkih uloga te 5) navođenje primjera ili više njih. Naime, ako je obradom semantičkih uloga ustanovljeno da se identifikacija ili atribucija može izraziti različitim padežnim oblicima, prijedložnim izrazima ili primjerice poredbenom konstrukcijom *kao + N* uz određeni glagol, to je potkrijepljeno primjerom za svaki od njih. Istu obradu nalazimo i kod Brač (2018), izuzev stupca *Vrsta glagola*.

U nastavku ćemo zornije predstaviti spomenutu obradu:

1) Stupac o vrsti glagola odnosi se na to je li glagol suznačni ili samoznačni. Ako je primjerice suznačni, navodi se i podvrsta – kopulativni, semikopulativni i sl.

2) U stupcu uže semantičke skupine, ovisno o značenju glagola, pojavljuje se 12 značenjskih skupina glagola – osam njih u načelu navodi se po uzoru na Brač (2018). Riječ je o spomenutim skupinama i. glagola davanja imena, naziva, atributa; ii. glagola izražavanja dojma koji tko želi ostaviti; iii. glagola izražavanja mišljenja; iv. glagola izražavanja osjećanja; v. glagola izražavanja promjene stanja; vi. glagola izražavanja subjektivnog dojma; vii. glagola postavljanja na dužnost; viii. glagola promjene koga ili čega. Na temelju primjera iz korpusa neke su spomenute značenjske skupine preoblikovane, a neke dodane. Tako navodimo 12 užih semantičkih skupina glagola identifikacije i atribucije, i to: i. glagole davanja imena, naziva, atribucije; ii. glagole izražavanja dojma koji tko želi ostaviti; iii. glagole izražavanja mišljenja o kome ili čemu; iv. glagole izražavanja osjećanja; v. glagole izražavanja promjene stanja; vi. glagole izražavanja subjektivnoga dojma o komu ili čemu; vii. glagole unapređenja koga ili čega; viii. glagole kojima se izražava promjena koga ili čega; ix. glagolsku sponu nositelja identifikacije i atribucije i identifikacije i atribucije; x. glagole

sponskoga značenja; xi. glagole određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica;
xii. glagole određivanja jednoznačnosti koga ili čega.

3) U trećem je stupcu naveden valencijski obrazac glagola. Određivanje valencijskog obrasca temelji se na primijenjenome u Brač (2018).⁵ Valencijski obrasci jesu:

i. nominativna dopuna (NomD) – predikatna dopuna (PredD)

ii. nominativna dopuna (NomD) – akuzativna dopuna (AkD) – predikatna dopuna (PredD)

iii. nominativna dopuna (NomD) – akuzativna dopuna (AkD) – predikatna dopuna (PredD) – adverbijalna dopuna (AdvD)

4) U četvrtom su stupcu navedene morfološke realizacije dopuna. Semantičke uloge koje se navode jesu: agens, nositelj identifikacije i atribucije, identifikacija i atribucija, pacijens. Važno je napomenuti da se semantička uloga koju određujemo kao nositelj identifikacije i atribucije obično navodi kao tema (usp. npr. Brač 2018), a ono što određujemo kao identifikaciju ili atribuciju obično se ne određuje ni na koji način jer čini dio (imenskoga) predikata (usp. npr. Brač 2018). Za navedeni smo se način odlučili zato što smo se sa značenjem identifikacije i atribucije upoznali na nastavi kolegija *Hrvatski standardni jezik – Sintaksa*, gdje smo ga razmatrali na različitim sintaktičkim razinama, a značenjski povezivali s nositeljem identifikacije i atribucije, npr. *On je Ivan*, *On je pametan*; *Smatraju ga pametnim*, odnosno identifikacijom i atribucijom, npr. *On je Ivan*, *On je pametan*. Važno je napomenuti i da smo na nastavi za članove rečeničnoga ustroja rabili nazive tipa subjekt, objekt, priložna oznaka, objekt, zastupljene u većini hrvatskih gramatika. Ti se nazivi rabe i pri poučavanju Hrvatskoga jezika u školi, u udžbenicima Hrvatskoga jezika itd. Svakako smo bili upoznati i s nazivima dopuna, dodatak, modifikator i sl., ali smo to nazivlje rabili uz prethodno spomenuto tradicionalno. Rečeno o dopunama ilustrirat ćemo dvama citatima:

U uskoj vezi s imenskim predikatom stoji predikatna dopuna (»predikativ«), koja može označavati stanje, svojstvo, društveni položaj (rang) ili držanje subjekta odnosno objekta (...) (Jernej 2016: 77)

⁵ Pojašnjavajući određivanje valencijskoga obrasca u svojoj monografiji, I. Brač (2018: 294) navodi: „Pri određivanju valencijskoga obrasca vodilo se teorijskim načelima primijenjenim u *Bazi hrvatskih glagolskih valencija* (v. Birtić 2017), koja slijedi model VALBU-a (Schumacher i dr. 2004).“ VALBU valentnost definira sintaktičkim i semantičkim opisom obvezatnih i neobvezatnih dopuna na razini značenja. Skupine prilagođenih dopuna dostupne su na: <https://grammis.ids-mannheim.de/systematische-grammatik/2912#komplval>.

Glagolske dopune mogu se podijeliti na dopune u užem i širem smislu. Glagolske dopune u užem smislu uključuju razinu glagolske skupine (VP) i obuhvaćaju direktni objekt (besprijedložni akuzativ, dijelni i slavenski genitiv), besprijedložni i prijedložni indirektni objekt te adverbijalne dopune. Objektne su dopune argumenti koji elaboriraju shematični orijentir glagola, dok adverbijalne dopune elaboriraju shematični odnos sadržan u njihovoj semantičkoj strukturi. Subjekt je dopuna u širem smislu jer funkcionira kao dopuna na razini klauze i tada je argument koji elaborira shematični trajektor glagola. (Belaj i Tanacković Faletar 2017: 109–101).

Radi jednostavnijega i zornijega opisa tim se nazivljem služimo u ovome radu.

5) U petom je stupcu naveden primjer iz *Hrvatskoga mrežnog korpusa* ili iz *Hrvatske jezične riznice*. Primjeri nisu lektorirani te su često skraćeni radi zornosti. Nijedan primjer nije osmišljen, nego je preuzet iz korpusa.

Tablica 2. Perifrazne konstrukcije sa značenjem identifikacije i atribucije

Kada je riječ o *Tablici 2*, u kojoj donosimo popis perifraznih konstrukcija sa značenjem identifikacije i atribucije, valja reći da je u odnosu na prethodnu jednostavnija, tj. ustrojena je na sljedeći način – sastoji se od 1) stupca s primjerom perifrazne konstrukcije, 2) stupca s valencijskim obrascem, 3) stupca sa semantičkim ulogama, 4) primjera.

Kratice

Nom	nominativ
G	genitiv
Dat	dativ
Ak	akuzativ
Inst	instrumental
NomD	nominativna dopuna
DatD	dativna dopuna
AkD	akuzativna dopuna
InstD	instrumentalna dopuna

PredD	predikatna dopuna
V	glagol
V _{refl}	povratni glagol / neprijelazni glagol s česticom <i>se</i>
IA	identifikacija i atribucija
P	perifraza

4. Glagoli identifikacije i atribucije

Tablica 1. Glagoli identifikacije ili atribucije

GLAGOL	VRSTA GLAGOLA	UŽA SEMANTIČKA SKUPINA	VALENCIJSKI OBRAZAC	SEMANTIČKE ULOGE	PRIMJER
afirmirati se	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V _{refl} – kao+Nom _{IA}	(...) Mate Matišić afirmirao [se] kao značajan dramatičar (...).
atribuirati	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja subjektivnoga dojma o komu ili čemu	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – V – Ak _{nositelj IA} – Inst _{IA}	Dodik nije čestitku atribuirao ni službenom ni neslužbenom.
biti	suznačni kopulativni	glagolska spona nositelja IA i IA	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V – Nom/Inst _{IA}	Od 1948. do 1961. [Karl Jaspers] bio je profesor filozofije na Sveučilištu u Baselu. Kao student dvije godine je bio predsjednikom tamošnjeg Zbora duhovne mladeži (...)

činiti	suznačni semikopulativni	glagoli kojima se izražava promjena koga ili čega	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – V – Ak _{nositelj IA} – Inst _{IA}	Ona me čini boljom osobom (...)
činiti	suznačni semikopulativni	glagoli sponškoga značenja	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V – Ak _{IA}	[predstavnici godine] čine Skupštinu studentskog zbora.
činiti se	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja subjektivnoga dojma o komu ili čemu	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V _{refl} – Nom _{IA} / Inst _{IA}	(...) čini se posve pomiren s mogućnošću da bi ga mogla ostaviti (...) (...) prostor za usavršavanje tehnologija čini se beskonačnim.
definirati	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – V – kao+Ak _{IA} / Inst _{IA}	Autori su umjereno pijenje definirali kao dnevni unos 15–30 grama alkohola. [paradigm] bismo mogli definirati upravljачkom (...)
definirati se	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V _{refl} – kao+Nom _{IA}	Normalne osobe nemaju potrebu definirati se kao heteroseksualne (...)

deklarirati	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – V – kao+Ak _{IA} / Inst _{IA}	(...) svoju stranku, HDSSD, deklarira kao regionalnu. Milan Bandić deklarira bliskost kršćanskim vrijednostima.
deklarirati se	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V _{refl} – kao+Nom _{IA} / Inst _{IA}	Deklariramo se kao katolici (...) (...) većina (...) se deklarira se vjernicima i katolicima?
djelovati	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja subjektivnoga dojma o komu ili čemu	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V – kao+Nom _{IA} / Inst _{IA}	Chelsea djeluje kao ekipa koja može i hoće (...) Toleranca možda nije album koji „na prvu” djeluje rasadnikom hitova (...)
doimati se	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja subjektivnoga dojma o komu ili čemu	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V _{refl} – Inst _{IA} / kao+Nom _{IA}	Kada je Mjesec dalje od Zemlje, doima se manjim. Dio srebrenog (...) kaleža (...) doima se kao djelo iz istog vremena.

dokazati se	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja dojma koji tko želi ostaviti	NomD – PredD	Nom _{agens} – V _{refl} – kao+Nom _{IA} / Inst _{IA}	Dokazao se kao mladi lider (...) Dokazao se učinkovitim (...)
doživjeti	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja mišljenja o kome ili čemu	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – V – Ak _{nositelj IA} – Inst _{IA} / kao+Ak _{IA}	(...) tek onda ćete ga doživjet vrlo slatkim i bucastim. (...) ako oni tu mjeru dožive kao krajnju i neophodnu.
držati	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja mišljenja o kome ili čemu	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – V – Ak _{nositelj IA} – Inst _{IA} / kao+Ak _{IA} / za+Ak _{IA}	Držim ga najlošijim izborom (...) Izgradnju ove crkve držim kao simbol hrvatskog domoljublja (...) (...) sve to on prima iz ruke Božje dragovoljno i drži za velik svoj dobitak.

etiketirati	samoznačni	glagoli određivanja jednoznačnosti koga ili čega	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – V – Ak _{pacijens}	Nijednom ga nisam etiketirao.
etiketirati	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja mišljenja o kome ili čemu	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – V – Ak _{nositelj IA} – Inst _{IA} / kao+Ak _{IA}	(...) neumjesno si me etiketirala „kukavicom i klonom“. Ministar nikad nije odgovorio na to, već me je odlučio politički etiketirati kao „crvenu s Iblerova trga“.
etiketirati	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – V – Ak _{nositelj IA} – kao+Ak _{IA}	Pynchona su još davno etiketirali kao „metafiktionalista“. Prepuna dvorana svjedočila je (...) njihovom jedinstvenom performansu kojeg je sam idejni začetnik grupe Martyn Jaques (...) etiketirao kao „brechtovski punk cabaret“.
etiketirati se	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – PredD	Nom _{agens} – V _{refl} – Nom _{nositelj IA} – kao+Ak _{IA}	Etiketiraju se kao vjernici (...)

funkcionirati	suznačni semikopulativni	glagoli sponkoga značenja	NomD – PredD	Nom _{agens} – V – kao+Nom _{IA}	(...) NATO funkcionira kao »savezna vojska« (...)
identificirati	samoznačni	glagoli određivanja jednoznačnosti koga ili čega	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – V – Ak _{pacijens}	(...) FBI [je] identificirao čak dvojicu sumnjivaca. Bugarski forenzički institut identificirao je tvar GC-MS metodom.

identificirati	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – AkD – PredD	$Nom_{agens} - V - Ak_{nositelj\ IA} - Inst_{IA} / kao + Ak_{IA}$	(...) identificiraju ga povjesničarom upravo tog prostora. (...) rasistički nastrojene lingvistike obično identificiraju [gomilanje čudnih kombinacija suglasnika (zg, rb, mb, kr, mp)] kao „nelijepu“ i „negermansku“ fonetsku karakteristiku.
identificirati se	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – PredD	$Nom_{agens} - V_{refl} - kao + Ak_{IA} / Inst_{IA}$	(...) identificiraju se kao varalice (...)
imenovati	suznačni semikopulativni	glagoli unapređenja koga ili čega	NomD – AkD – PredD	$Nom_{agens} - Ak_{nositelj\ IA} - V - Inst_{IA} / kao + Ak_{IA}$	(...) Martina Pavlovića Žažapca imenovali su zapovjednikom (...) Dalmaciju i nominalno radije imenuje kao Južnu Hrvatsku.
imenovati se	suznačni semikopulativni	glagoli unapređenja koga ili čega	NomD – PredD	$Nom_{agens} - V_{refl} - Inst_{IA}$	Imenovao se redateljem (počinio razne gafove) i scenaristom (...) primio priloge sponzora (...)

ispasti	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja subjektivnoga dojma o komu ili čemu	NomD – PredD	$Nom_{nositelj\ IA} - V - Nom_{IA} /$ $Inst_{IA}$	Putuje svijetom, živeira se i ispada idiot (...) (...) gledatelj ispada budalom.
ispasti	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – PredD	$Nom_{nositelj\ IA} - V - Nom_{IA} /$ $Inst_{IA}$	Njezina arhetipska kalkuliranost i njezova arhetipska primitivnost na pozornici ispadaju komplementarne: ni Ona ni On ne znaju kako bi strgnuli svoje maske; znaju samo na trenutak (...) zaboraviti uloge. Elemental je četvrtim albumom ispao vrlo organskim, direktnim bendom (...)
isprofilirati se	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja promjene stanja	NomD – PredD	$Nom_{agens} - V_{refl} - kao + Nom_{IA} /$ $u + Ak_{IA}$	Isprofilirao se kao ikona jednog razdoblja i neokrunjeni kralj jedne epohe. Tony (...) upornošću i radom isprofilirao se u jednu od najvećih zvijezda hrvatskog glazbenog neba.

istaknuti/istaći se	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V _{refl} – kao+Nom _{IA}	Istaknuo se kao dirigent i ravnatelj (...) Istakao se kao strastveni pjevač. Kolekcija Anne Barge ističe se kao idealan spoj klasičnog i modernog stila (...)
izabrati	suznačni semikopulativni	glagoli unapređenja koga ili čega	NomD – PredD	Nom _{agens} – V – Ak _{nositelj IA} – Inst _{IA} / za+Ak _{IA}	(...) Kotar grobničko-hreljinski izabrao [je Lavoslava Šrama] svojim poklisarom (...) Igrači i struka izabrali su ga za najboljeg igrača lige.
izdvojiti	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – kao+Ak _{IA}	No, kada ga se pita koju bi ženu, imenom i prezimenom, izdvojio kao posebnu, odgovara pomalo neočekivano.

izdvojiti se	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – PredD	$Nom_{\text{nositelj IA}} - V_{\text{refl}} - \text{kao} + Nom_{IA}$	Apokalipso će se ubrzo izdvojiti kao album desetljeća.
izgledati	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja subjektivnoga dojma o komu ili čemu	NomD – PredD	$Nom_{\text{nositelj IA}} - V - Inst_{IA} / Nom_{IA} / \text{kao} + Nom_{IA} / G_{IA}$	(...) utakmica je izgledala odlučenom. (...) Provjerili smo (...) gumu i (...) izgleda dobra (...) Njegovi bokovi izgledaju kao isklesani. Shalit na snimci izgleda dobra zdravlja, ali mršaviji nego prije.
izigravati	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja dojma koji tko želi ostaviti	NomD – PredD	$Nom_{\text{agens}} - V - Ak_{IA}$	Kosor izigrava veliku šeficu (...)
izjasniti se	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja mišljenja o kome ili čemu	NomD – PredD	$Nom_{\text{agens}} - V_{\text{refl}} - Inst_{IA} / \text{kao} + Nom_{IA}$	Na početku suđenja izjasnio se nevinim (...) (...) golema većina građana Crne Gore izjasnila se kao pravoslavci (...)

kandidirati se	suznačni semikopulativni	glagoli unapređenja koga ili čega	NomD – PredD	Nom _{agens} – V _{refl} – za+Ak _{IA} / kao+Nom _{IA}	Sanader će se kandidirati za predsjednika. Na Grubišićevoj listi u VIII. jedinici kao treći kandidirao se utemeljitelj IDS-a Ivan Pauletta (...)
klasificirati	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – Ak – PredD	Nom _{agens} – V – kao+Ak _{IA} / pod+Ak _{IA} / Inst _{IA}	Kritike ga klasificiraju kao anti-iransku propagandu (...) Ovakvi vikendi su rijetki taman dovoljno da ih klasificiramo pod one dobre besmislene vikende. Nakon što je sudac klasificirao svoj predmet kaznenim (...)
klasificirati se	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V _{refl} – kao+Nom _{IA} / Inst _{IA}	(...) kao što se i "minus" veže za tekući račun a klasificira kao kredit. Klasificiraju se katastrofama jedino ako štetno utječu na čovjeka (...)

kvalificirati	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – V – Ak _{nositelj IA} – među+Ak _{IA} / Inst _{IA}	(...) kvalificirao ga je među najgore radijske postaje u Hrvatskoj. (...) kvalificirali su takav otklon od SDSS-a blokovskim udarom (...)
načiniti	suznačni semikopulativni	glagoli kojima se izražava promjena koga ili čega	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – Inst _{IA}	Legendarni James Mason načinio ga je jednim od najdojmljivijih villaina u filmskoj povijesti.
nalaziti	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja mišljenja o kome ili čemu	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – Inst _{IA}	(...) koje procjenjujem opravdanim i nalazim ih ispravnim (...)
nasloviti	suznačni semikopulativni	glagoli davanja imena, naziva, atribucije	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – kao+Ak _{IA} / Inst _{IA}	Subotnji uspjeh možemo stoga slobodno nasloviti kao najveću nogometnu pobjedu u trećem tisućljeću. (...) naslovio ga priručnikom za pravogovor (...)
napraviti	suznačni semikopulativni	glagoli promjene koga ili čega	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – Inst _{IA}	(...) napravila ga je legionarom.

napraviti se	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja dojma koji tko želi ostaviti	NomD – PredD	$Nom_{agens} - V_{refl} - Nom_{IA} / Inst_{IA}$	Najbolje da preokrenem stvar, napravim se pametna (...) Neki adolescenti se (...) žele prikazati zrelijima i samostalnijima, napraviti se važnima (...)
navesti	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – PredD	$Nom_{agens} - Ak_{nositelj\ IA} - V - Inst_{IA}$	Možemo li navesti navijačima neke koji satima nakon utakmice, kilometrima od sportskog borilišta napadaju druge osobe?
nazivati	suznačni semikopulativni	glagoli davanja imena, naziva, atribucije	NomD – AkD – PredD	$Nom_{agens} - Ak_{nositelj\ IA} - V - kao + Ak_{IA} / Inst_{IA}$	Projektanti taj sustav nazivaju kao „horizontalna dizala“. Nazivali su nas neradnicima i nezalicama (...)
nazivati se	suznačni semikopulativni	glagoli davanja imena, naziva, atribucije	NomD – PredD	$Nom_{agens} - V_{refl} - Nom_{IA} / Inst_{IA}$	Nadahnuo se sv. Franjom te je nosio sivi habit i nazivao se brat Albert. Naziva se suradnikom i spominje svoje suradnike (...)

nazvati	suznačni semikopulativni	glagoli davanja imena, naziva, atribucije	NomD – AkD – PredD	$Nom_{agens} - Ak_{nositelj\ IA} - V - Nom_{IA} / Inst_{IA}$	Disney ga je htio nazvati Mortimer (...), ali dogovorili [su se] da će mu ime biti Mickey. Zahvalan narod nazvao ga „mačem i štitom hrvatskim“.
nazvati se	suznačni semikopulativni	glagoli davanja imena, naziva, atribucije	NomD – PredD	$Nom_{agens} - V_{refl} - Nom_{IA} / Inst_{IA}$	Obzirom da je želio ostati anonimn, nazvao se Ahmed. Ona, koja se usuđuje nazvati se odvjetnicom ljubavi, opet se protivi ljubavi (...)
nominirati	suznačni semikopulativni	glagoli unapređenja koga ili čega	NomD – AkD – PredD	$Nom_{agens} - Ak_{nositelj\ IA} - V - za + Ak_{IA} / kao + Ak_{IA} / Inst_{IA}$	(...) prije nego je Sarah Palin nominirana za potpredsjednicu (...) (...) stožer stranke koja me nominirala kao promatrača. Upravo stoga sam Juru otprve nominirao najboljim blogerom komentatorom.
ocijeniti	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja mišljenja o kome ili čemu	NomD – AkD – PredD	$Nom_{agens} - Ak_{nositelj\ IA} - V - kao + Ak_{IA} / Inst_{IA}$	To je ocijenio kao dobar znak uoči nadolazećih lokalnih izbora. Uz ovaj vrtić još će 30 dječjih

					vrtića, čije je prijedloge stručni žiri ocijenio izvrsnim (...)
ocjenjivati	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja mišljenja o kome ili čemu	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – kao+Ak _{IA} / Inst _{IA}	(...) Dukat ocjenjuju kao pouzdanog i poželjnog poslodavca. (...) mnogi akteri susreta [zaleđe] ocjenjuju nepostojećim.
odrediti	suznačni semikopulativni	glagoli unapređenja koga ili čega	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – za+Ak _{IA} / Inst _{IA}	(...) priroda ga je odredila za šarlatana. Rođen kao Gaj Oktavije, u svojoj ga je oporuci prastric Gaj Julije Cezar posinio i odredio nasljednikom (...)

odrediti se	suznačni semikopulativni	glagoli unapređenja koga ili čega	NomD – PredD	Nom _{agens} – V _{refl} – Nom _{IA} / Inst _{IA}	<p>Sa (n) jam knjige u Istri odredio se kao profilirani Festival autora i nakladnika (...)</p> <p>(...) Maršal početno čak zadire u odrednice filma strave, da bi se odredio crnom komedijom ili komedijom apsurda.</p>
određivati	suznačni semikopulativni	glagoli unapređenja koga ili čega	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – kao+Ak _{IA} / Inst _{IA}	<p>Upravo ovo i jest najvažniji kriterij koji neku obrazovnu instituciju ili pojedinog predavača određuje kao vrsnoga uspješnost svojih polaznika.</p> <p>Veličina i trajanje ovoga projekta određuju ga jednim od najvećih te vrste u povijesti HŽ-a.</p>

održati	suznačni semikopulativni	glagoli promjene koga ili čega	NomD – AkD – PredD	$Nom_{agens} - Ak_{nositelj\ IA} - V - kao + Ak_{IA} / Inst_{IA}$	(...) sustav vrijednosti, koji nas je održao kao narod stoljećima (...) (...) da se u najljepšem razdoblju ženinog života vaše fizičko i emocionalno stanje održi dobrim ili još i poboljša, te vam se tako omogući i uspješan i aktivan porod.
održati se	suznačni semikopulativni	glagoli promjene koga ili čega	NomD – PredD	$Nom_{nositelj\ IA} - V_{refl} - kao + Nom_{IA}$	(...) je u cilju da se Pevec održi kao distributivno-prodajni centar.
održavati	suznačni semikopulativni	glagoli promjene koga ili čega	NomD – AkD – PredD	$Nom_{agens} - Ak_{nositelj\ IA} - V - Inst_{IA}$	(...) cink i masne kiseline koje pseću kožu održavaju zdravom, a dlaku mekom i sjajnom.
održavati se	suznačni semikopulativni	glagoli promjene koga ili čega	NomD – PredD	$Nom_{nositelj\ IA} - V_{refl} - Inst_{IA}$	(...) bi se razina šećera u krvi održavala normalnom.
okrstiti	suznačni semikopulativni	glagoli davanja imena, naziva, atribucije	NomD – AkD – PredD	$Nom_{agens} - Ak_{nositelj\ IA} - V - kao + Ak_{IA} / Inst_{IA}$	(...) Krleža me okrstio kao vrlo naivnog čovjeka (...) (...) profesor Roland Reed hrvatskoga je pisca okrstio kreativnim divom (...)

optužiti	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – kao+Ak _{IA} / Inst _{IA}	(...) a oni će ga optužiti kao izdajnika. Ako ga turski sud optuži krivim (...)
osjećati se	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja osjećanja	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V _{refl} – kao+Nom _{IA} / Inst _{IA}	Osjeća se kao žrtva političkog pravosuđa (...) Osjećamo se odgovornima, osjećamo se osuđenima (...)
osjetiti se	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja osjećanja	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V _{refl} – kao+Nom _{IA} / Inst _{IA}	U Alto sam sjeo jedva, pogledao okolo i osjetio se kao sardina (...) Osjetio se malim gazdom, kao da je već pola kuće na nj prepisano.
osloviti	suznačni semikopulativni	glagoli davanja imena, naziva, atribucije	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – kao+Nom _{IA} / Inst _{IA}	Osobe koje nemaju stručne naslove treba osloviti kao gospodin, gospođa. (...) papa [je] mogao Petra Krešimira i službeno osloviti »kraljem Dalmacije i Hrvatske«.

oslovljavati	suznačni semikopulativni	glagoli davanja imena, naziva, atribucije	NomD – AkD – PredD	$Nom_{agens} - Ak_{nositelj\ IA} - V - Inst_{IA}$	(...) svoga negdašnjeg stranačkog šefa i dalje oslovljava premijerom (...)
ostajati	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja promjene stanja	NomD – PredD	$Nom_{nositelj\ IA} - V - Nom_{IA} / Inst_{IA} / kao + Nom_{IA}$	Ambon i nakon navještaja riječi ostaje privilegirani znak, ostaje znakom navještene Božje riječi, kao uspomena na doživljeni navještaj (...)
ostati	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja promjene stanja	NomD – PredD	$Nom_{nositelj\ IA} - V - Nom_{IA} / Inst_{IA}$	Račun škole ostao je prazan. (...) talijanski zdravstveni sustav ostao je nepromijenjenim više od dva desetljeća (...)
označavati	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – AkD – PredD	$Nom_{agens} - Ak_{nositelj\ IA} - V - Inst_{IA} / kao + Ak_{IA}$	Dva dana uoči uzvratne utakmice polufinala Kupa sa Slaven Belupom, dvoboja kojeg na Poljudu označavaju ključnim (...) Difuziju inače označavamo kao stalno gibanje molekula (...)
označavati se	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju	NomD – PredD	$Nom_{agens} - V_{refl} - Nom_{IA}$	Ako jedna lezbijka, primjerice, izbjegava vlastito imenovanje

		poznatih činjenica			kao lezbijke i označava se kao feministkinja ili gay-homoseksualka (...), onda ona očigledno pokazuje strah i distancu naspram (vlastitog) lezbijstva.
označiti	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – AkD – PredD	$Nom_{agens} - Ak_{nositelj\ IA} - V - kao + Ak_{IA} / Inst_{IA}$	Slaven Bilić (...) [je] Talijane označio kao favorite turnira (...) (...) najavivši sastanak ekspertnog tima koji će betonski zid uz travnjak i službeno označiti opasnim.
podrazumijevati	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja mišljenja o kome ili čemu	NomD – AkD – PredD	$Nom_{agens} - Ak_{nositelj\ IA} - V - kao + Ak_{IA} / Inst_{IA}$	Inteligenciju dakle podrazumijevamo kao ljudsko svojstvo (...) Sve između te dvije vrijednosti podrazumijevamo umjerenim unosom soli (...)
pokazati se	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja subjektivnoga dojma o komu ili čemu	NomD – PredD	$Nom_{nositelj\ IA} - V_{refl} - Inst_{IA}$	Naša ekipa pokazala se nedoraslom ovoj kvaliteti natjecanja (...)

pokazivati se	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja subjektivnoga dojma o komu ili čemu	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V _{refl} – kao+Nom _{IA}	Probijanje s biračkog mjesta kroz hodnik prema stražnjem izlazu škole pokazuje se kao nemoguća misija.
postajati	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja promjene stanja	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V – Nom _{IA} / Inst _{IA}	(...) od rujna vjeronauk postaje izborni školski predmet. (...) time postaju ključem za tumačenje potpunijeg značenja kasnijeg.
postati	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja promjene stanja	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V – Nom _{IA} / Inst _{IA}	(...) možemo postati nepobjediva ekipa. Sv. Vid postao je zaštitnikom Grada Rijeke (...)

postaviti	suznačni semikopulativni	glagoli unapređenja koga ili čega	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – za+Ak _{IA} / kao+Ak _{IA} / Inst _{IA}	Peter Schreyer, dizajner kojeg su Koreanci 2006. preoteli Volkswagenu i postavili za šefa razvojnog centra u Frankfurtu, zaslužan je za (...) Prvo je radio kao pravnik, zatim je izabran u skupštinu (...) da bi ga već kao uspješnog odvjetnika postavili kao predstavnika u okrug Sangamon. (...) [Tahi] je najmudrijega Hrvata postavio banom.
postaviti se	suznačni semikopulativni	glagoli unapređenja koga ili čega	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V _{refl} – kao+Ak _{IA}	(...) postavi se [čovjekov ograničeni subjektivizam] kao nešto meritorno u odnosu na sve (...)
postavljati	suznačni semikopulativni	glagoli unapređenja koga ili čega	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – za+Ak / kao+Ak	Nakon godinu dana postavlja ga za izbornika (...) Ljudsko postavlja kao mjeru, a životinjske vrste kao odmak od ljudskoga (...)

postavljati se	suznačni semikopulativni	glagoli unapređenja koga ili čega	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V _{refl} – kao+Ak _{IA}	Crkva se postavlja kao znak i oruđe zajedništva (...)
potvrditi	suznačni semikopulativni	glagoli unapređenja koga ili čega	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – za+Ak _{IA} / kao+Ak _{IA}	Pretpostavljam da očekujete da ću ponovno pisati o "slučaju Mucalo", odnosno o (opetovanom) odbijanju ministra kulture da Duška Mucala potvrdi za intendanta HNK-a u Splitu. (...) Raspjevana će se Bužeština <i>potvrditi kao</i> jedinstvena i najdugovječnija smotra amaterskog glazbenog stvaralaštva na sjeveru Istre.
potvrditi se	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V _{refl} – kao+Nom _{IA} / Inst _{IA}	(...) AYGO (...) [se] potvrdio kao proizvod visoke kvalitete. Da bi se potvrdila vjerodostojnim kandidatom, Hrvatska mora podnijeti (...)
potvrđivati	suznačni semikopulativni	glagoli unapređenja koga ili čega	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – kao+Ak _{IA}	(...) a brojni sačuvani akademski radovi potvrđuju ga kao vrsnog crtača.

potvrđivati se	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V _{refl} – kao+Nom _{IA}	(...) [George Stanciu] potvrđuje se kao rođeni plesač i glumac.
praviti	suznačni semikopulativni	glagoli promjene koga ili čega	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – Inst _{IA}	Noćno cvijeće i egzotično voće prave ga misterioznim i privlačnim kao zabranjeno voće (...)
praviti se	suznačni semikopulativni	glagoli promjene koga ili čega	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V _{refl} – Nom _{IA} / Inst _{IA}	Kada je ugrožena, izvrne se na leđa, isplazi jezik i pravi se mrtva (...) (...) [embriji pojedinih morskih pasa] prave se mrtvima sve dok opasnost ne prođe (...)

predstavljati	suznačni semikopulativni	glagoli sponškoga značenja	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V – Nom _{IA}	Grijanje na drva predstavlja najstariji oblik grijanja.
predstavljati se	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V _{refl} – kao+Nom _{IA}	Udruga (...) The Horatio Alger Association (...) na svojim stranicama predstavlja se kao neprofitna obrazovna organizacija (...). Primorsko-goranska županija u sklopu programa Sajma županija predstavlja se kao destinacija zdravstvenog turizma.
predstavljati se	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja dojma koji tko želi ostaviti	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V _{refl} – kao+Nom _{IA}	Gospodin Viđak predsjednik nogometnog saveza Splitsko-dalmatinske županije predstavlja se kao spasitelj splitskog baluna a vrlo dobro se zna da je protekle godine išao na operaciju koljena u Lovran koju je financirao Zdravko Mamić.

pretvarati	suznačni semikopulativni	glagoli promjene koga ili čega	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – Ak _{IA}	(...) pretvaraju ga u kroničnu bolest (...)
pretvarati se	suznačni semikopulativni	glagoli promjene koga ili čega	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V _{refl} – u+Ak _{IA} / Inst _{IA}	(...) pretvarao se u osobu koja je ovisna o stilu (...) (...) a on opet pretvarao se bolesnijim (...)
pretvoriti	suznačni semikopulativni	glagoli promjene koga ili čega	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – Ak _{IA}	Kastracija može pretvoriti razularenog mužjaka u pristojnijeg i privrženijeg ljubimca.
pretvoriti se	suznačni semikopulativni	glagoli promjene koga ili čega	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V _{refl} – u+Ak _{IA}	Rijeka Bosna pretvorila se u potok (...)

prezentirati	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja dojma koji tko želi ostaviti	NomD – AkD – PredD	$Nom_{agens} - Ak_{nositelj\ IA} - V - Ak_{IA}$	(...) zgrabe cijeli rukopis i uz manje lektorske zahvate prezentiraju ga kao svoje djelo. (...) prezentiraju nas kao glupsone i prodane duše (...)
prezentirati se	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja dojma koji tko želi ostaviti	NomD – PredD	$Nom_{nositelj\ IA} - V_{refl} - Nom_{IA} / Inst_{IA}$	(...) novinar sa srednjom stručnom spremom, prezentira se kompetentnim polivalentnim stručnjakom (...)
prikazati	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja dojma koji tko želi ostaviti	NomD – AkD – PredD	$Nom_{agens} - Ak_{nositelj\ IA} - V - kao + Ak_{IA} / Inst_{IA}$	A prikazao ga je kao najviše kontroverznog, tajnovitog, ciničnog i okrutnog predsjednika SAD-a (...) Lorković mu nije ostao dužan i prikazao ga je starim Pribičevićevcem, ističući pred licem javnosti kakav je bio životni put njegova polemičkog suparnika.
prikazati se	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja dojma koji tko želi ostaviti	NomD – PredD	$Nom_{nositelj\ IA} - V_{refl} - kao + Nom_{IA} / Inst_{IA}$	Prikazao se kao borac i vitez (...) Quargnal prikazao se poprilično zadovoljnim svojim dosadašnjim dostignućima, no saznali smo kako potajno čezne

					za odlaskom na akademiju.
prikazivati	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja dojma koji tko želi ostaviti	NomD – AkD – PredD	$Nom_{agens} - Ak_{nositelj\ IA} - V -$ kao+Ak _{IA} / Inst _{IA}	Umjetnici ju prikazuju kao lijepu i mladu djevojku s bujnom dugom kosom koja skriva njezino tijelo. U svojim su ga letcima blatili i izrugivali se njegovom radu, prikazivali ga izdajnikom i fašističkim kolaborantom (...)
prikazivati se	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja dojma koji tko želi ostaviti	NomD – PredD	$Nom_{nositelj\ IA} - V_{refl} -$ kao+Ak _{IA} / Inst _{IA}	Na sučeljavanjima, ako se pojavi, prikazivao se kao radnik koji ne priča već djeluje. (...) prikazivala se čvrstom i mudrom (...)
priznati	suznačni semikopulativni	glagoli unapređenja koga ili čega	NomD – AkD – PredD	$Nom_{agens} - Ak_{nositelj\ IA} - V -$ Nom _{IA} / Inst _{IA}	(...) jelo koje je turistička zajednica Rijeke priznala kao riječki gastrovenir.
priznavati	suznačni semikopulativni	glagoli unapređenja koga ili čega	NomD – AkD – PredD	$Nom_{agens} - Ak_{nositelj\ IA} - V -$ za+Ak _{IA} / Inst _{IA}	God. 1105. Z. priznaje za vladara Kolomana Arpadovića (...)

					(...) papa Ivan X. piše kralju Tomislavu 925. i priznaje ga kraljem Hrvatske.
profilirati	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – kao+Ak _{IA}	(...) profiliraju ga kao naivnog glazbenika koji gradi karijeru u Los Angelesu, gdje je i prije često boravio, jer SAD mu je oduvijek bio zemlja snova.
profilirati se	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V _{refl} – u+Ak _{IA}	(...) profilirao se u vodećeg interpretatora (...)

proglasiti	suznačni semikopulativni	glagoli unapređenja koga ili čega	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – Inst _{IA}	Papa Grgur XV. proglasio ga je svecem god. 1622. Najljepšom je proglašena Eni Krajar iz Žminja (...) Hrvatski motociklistički savez proglasio ga je najboljim vozačem 2008. godine.
proglasiti	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja mišljenja o kome ili čemu	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – Inst _{IA}	Uprava je te razloge proglasila sitnima i smiješnima.
proglasiti se	suznačni semikopulativni	glagoli unapređenja koga ili čega	NomD – PredD	Nom _{agens} – V _{refl.} – Inst _{IA}	Davorko Vidović proglasio se kandidatom za vođu stranke (...) Jamajčanin Usain Bolt proglasio se „najvećom atletskom legendom“.
proglašavati	suznačni semikopulativni	glagoli unapređenja koga ili čega	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – Inst _{IA}	Kraljica na Novu godinu Beckhama proglašava vitezom? Srebrenicu proglašava Zaštićenom zonom UN-a.

proglašavati	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja mišljenja o kome ili čemu	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – Inst _{IA} / kao+Ak _{IA}	Ministarstvo unutarnjih poslova RH svoje djelovanje proglašava neutralnim (...) Internet stranice Davora Slamniga Maja Hrgović također proglašava kao izrazito siromašne sadržajem.
proglašavati se	suznačni semikopulativni	glagoli unapređenja koga ili čega	NomD – PredD	Nom _{agens} – V _{refl.} – Inst _{IA}	Proglašava se sutkinjom, obećava povratak reda i zakona (...)
proglašavati se	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja mišljenja o kome ili čemu	NomD – PredD	Nom _{agens} – V _{refl.} – Inst _{IA}	(...) Lotus je stvarno bio mali tim u financijskoj stisci) ako čak i čovjek kome je Senna doslovce uništio karijeru priznaje njegovu veličinu i proglašava se fanom, što još možemo dodati?
prozvati	suznačni semikopulativni	glagoli davanja imena, naziva, atribucije	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – Inst _{IA}	(...) prozvao ga je idiotom te nastavio dalje.
razotkriti	samoznačni	glagoli određivanja jednoznačnosti koga ili čega	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – V – Ak _{pacijens}	(...) sprema se razotkriti ga Svjetskom sudu za zločince (...)

razotkriti se	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja jednoznačnosti koga ili čega	NomD – PredD	Nom _{agens} – V _{refl.} – kao+Nom _{IA}	Dojučerašnji brat razotkrio se kao pogibeljni neprijatelj.
razotkrivati	samoznačni	glagoli određivanja jednoznačnosti koga ili čega	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – V – Ak _{pacijens}	Kratki dokumentarni film Alexa Jonesa razotkriva tajnu svjetske vlade (...)
razotkrivati se	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja jednoznačnosti koga ili čega	NomD – PredD	Nom _{agens} – V _{refl.} – kao+Nom _{IA}	Houellebecq pjesnik naspram Houellebecqa romanopisca razotkriva se kao pravi romantik (...)
realizirati se	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja promjene stanja	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V _{refl.} – kao+Nom _{IA}	(...) ja sam [se] već bila realizirala kao ministrica.

registrirati	samoznačni	glagoli određivanja jednoznačnosti koga ili čega	NomD – AkD – PredD – AdvD	Nom _{agens} – V – Ak _{pacijens} – kao + Nom _{modus}	Doktori kiropraktike ne mogu svoju djelatnost registrirati kao ordinaciju ili zdravstvenu ustanovu.
simbolizirati	samoznačni	glagoli određivanja jednoznačnosti koga ili čega	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – V – Ak _{pacijens}	Bijela odjeća simbolizira čistoću, poštovanje i pobožnost.
smatrati	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja mišljenja o kome ili čemu	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – kao + Ak _{IA} /Inst _{IA}	(...) super smo se zabavljali i družili i sve to smatrali kao avanturističku i relativno laganu verziju brdskog treninga. Mnogi još uvijek nasilje u obitelji smatraju privatnom stvari.
svrstati	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – među + Ak _{IA}	Početkom godine američki časopis Forbs procijenio je njegovu imovinu na milijardu dolara i svrstao ga među stotinu najbogatijih ljudi na svijetu.

svrstati se	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V _{refl} – u+Ak _{IA}	(...) svrstao se u komuniste i bezvjerce (...)
svrstavati	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – u+Ak _{IA}	Svrstavaju je u žitarice (...)
svrstavati se	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V _{refl} – u+Ak _{IA}	Misterij paukove mreže svrstava se u čuda životinjskog svijeta (...)
titulirati	suznačni semikopulativni	glagoli davanja imena, naziva, atribucije	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – kao+Ak _{IA} / Inst _{IA}	To što ga posprdno tituliraju kao najodlikovanijeg generala, to je sramotno za Hrvate. (...) onda dobar broj njih tituliraju nepismenima i nevrjednima nagrade.
tretirati	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – kao+Ak _{IA} / Inst _{IA}	Policija ovaj slučaj tretira kao pokušaj ubojstva (...) (...) pomaganje u bijegu zakonodavac tretira kaznenim djelom (...)

tvoriti	suznačni semikopulativni	glagoli sponškoga značenja	NomD – AkD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V – Ak _{IA}	Zelenkastobijeli cvjetovi tvore bogate grozdaste cvatove (...)
učiniti	suznačni semikopulativni	glagoli kojima se izražava promjena koga ili čega	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – Inst _{IA}	Učinio me potpunijom i ostvarenijom osobom.
učiniti se	suznačni semikopulativni	glagoli kojima se izražava promjena koga ili čega	NomD – PredD	Nom _{agens} – V _{refl} – Inst _{IA}	Isus je doista svukao svoju odjeću božanske slave, opasao se odjećom ljudskosti i učinio se slugom.
uvrstiti	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – među+Ak _{IA}	(...) piše CNN koji je naš nacionalni park uvrstio među 10 najljepših slapova na svijetu.
uvrstiti se	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V _{refl} – među+Ak _{IA}	(...) a roman se izravno uvrstio među pet najprodavanijih knjiga na prestižnoj ljestvici bestselera New York Timesa.

uvrštavati	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – među+Ak _{IA}	Ogoljeno, naturalističko pripovijedanje prožeto lirskim senzibilitetom neočekivano je uspjeti hibrid koji Olju Runjić uvrštava među originalnije autorice našeg podneblja.
uvrštavati se	suznačni semikopulativni	glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V _{refl} – među+Ak _{IA}	(...) a svaki korak dalje uvrštavao se u pornografiju, koju ću ovom prilikom zaobići jer je kategorija za sebe (...)
uzeti	suznačni semikopulativni	glagoli unapređenja koga ili čega	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – kao+Ak _{IA}	Kada je Karl Lagerfeld upoznao mladog dizajnera Jean Pierra Braganzu 2008. godine, uzeo ga je kao modnog protežea i rekao mu: Ti si isti ja.
uzimati	suznačni semikopulativni	glagoli unapređenja koga ili čega	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – kao+Nom _{IA} / Inst _{IA}	Tvoje mišljenje uzima se kao relevantno (...) (...) uzimati ga uzorom svega (...)

vidjeti	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja subjektivnoga dojma o komu ili čemu	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – kao+Ak _{IA} / Inst _{IA}	Selye stres vidi kao psihičku ili fizičku posljedicu bilo kakvog zahtjeva na organizam (...) Tako onaj tko svijet vidi lijepim (...)
zazvučati	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja subjektivnoga dojma o komu ili čemu	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V – kao+Nom _{IA} / Inst _{IA}	(...) nekome [ću] zazvučati kao dijete cvijeća (...) Ovako je osjetljivu gledatelju pitanje zazvučalo rogobatnim (...)
zvati	suznačni semikopulativni	glagoli davanja imena, naziva, atribucije	NomD – AkD – PredD	Nom _{agens} – Ak _{nositelj IA} – V – Nom _{IA} / Inst _{IA}	Njemačka je svijetu dala i rizvanac. Zovu ga Müller Thurgau prema Hermannu Mülleru (...) Kelj je tipično zimsko povrće (...) Zovu ga i kraljem kalcija (...)
zvučati	suznačni semikopulativni	glagoli izražavanja subjektivnoga dojma o komu ili čemu	NomD – PredD	Nom _{nositelj IA} – V – kao+Nom _{IA} /Inst	Ovo možda zvuči kao dodatni trošak, ali nije tako. Malo opasna riječ« praznici ». Kao da zvuči nekom prazninom.

5. Glagolske perifraze sa značenjem identifikacije i atribucije

Tablica 2. Perifrazne konstrukcije sa značenjem identifikacije ili atribucije

PERIFRAZNA KONSTRUKCIJA	VALENCIJSKI OBRAZAC	SEMANTIČKE ULOGE	PRIMJER
dati ime	NomD – PredD – DatD	Nom _{agens} – P – Nom _{IA} – Dat _{nositelj I}	Kasnije su karipski Indijanci dali ime Hurican jednom od svojih zlih bogova.
dati naziv	NomD – PredD – DatD	Nom _{agens} – P – Nom _{IA} – Dat _{nositelj I}	(...) pa su Talijani malom klaviru dali naziv "pianino" (...)
dati naslov	NomD – PredD – DatD	Nom _{agens} – P – Nom _{IA} – Dat _{nositelj I}	Zato je britanski novinar Marcus Tanner (...) svojoj knjizi dao naslov Hrvatska: nacija iskovana u ratu (...)
nadjenuti ime	NomD – PredD – DatD	Nom _{agens} – P – Nom _{IA} – Dat _{nositelj I}	Mama Marina i tata Alen postali su roditelji trojice dječaka, prvih dugoreških trojki, kojima su nadjenuli imena Vito, Mark i Lenon.

steći / stjecati kvalifikaciju	NomD – PredD	Nom _{agens} – P – Gen _{IA}	(...) stekao [je] kvalifikaciju strojarskog tehničara (...)
upisati u registar	NomD – PredD	Nom _{agens} – P – Ak – kao + Ak _{IA}	Ako nije čipiran uruči vam vaše podatke lijepo upisane u novu plavu knjižicu. Odnosno upiše životinju u registar kao vašu.
dati titulu	NomD – PredD – DatD	Nom _{agens} – P – Gen _{IA}	Zbog toga smo mu odlučili dati titulu neshvaćenog umjetnika.
dati atribut	NomD – PredD – DatD	Nom _{agens} – P – Gen _{IA} – Dat _{nositelj IA}	(...) već mu je dao attribute časnog neprijatelja.
dati etiketu	NomD – PredD – DatD	Nom _{agens} – P – Gen _{IA} – Dat _{nositelj I}	Tko su ti koji ti daju etiketu intelektualca?
dati klasifikaciju	NomD – PredD – GenD	Nom _{agens} – P – Ak _{pacijens}	U sljedećim poglavljima opisat ćemo načine zadavanja funkcija, te dati klasifikaciju funkcija, odnosno definirati neke važne klase funkcija.

podnijeti kandidaturu	NomD – PredD	Nom _{agens} – P – za + Ak _{IA}	(...) službeno [je] podnijela kandidaturu za članstvo u EU.
izvesti identifikaciju	NomD – PredD – AkD	Nom _{agens} – P – Ak _{pacijens}	(...) posmrtni ostaci pronađenoga novinara su bili u tako lošem stanju da na njima nije bilo moguće izvesti identifikaciju na temelju DNA.
napraviti identifikaciju	NomD – PredD – AkD	Nom _{agens} – P – Ak _{pacijens}	(...) ali će dežurni nastavnik napraviti zapisnik te napraviti identifikaciju učenika u školi prepoznavanjem najkasnije 24 sata od početka ispita.

6. Rasprava

U nastavku teksta osvrst ćemo se na prikupljene i obrađene glagola identifikacije i atribucije. Od 137 glagola njih smo šest (6) odredili kao samoznačne, 130 kao semikopulativne, jedan (1) kopulativni – *biti*.

6.1. Samoznačni glagoli

Kada je riječ o samoznačnim glagolima, značenje identifikacije i atribucije ostvaruje se glagolima *etiketirati*, *identificirati*, *razotkriti*, *razotkrivati*, *registrirati* i *simbolizirati*. Sve smo navedene glagole semantički uže odredili kao glagole određivanja jednoznačnosti koga ili čega. Valencijski im je obrazac u načelu isti – NomD – AkD – PredD, kao i semantičke uloge – Nom_{agens} – V – Ak_{pacijens}. Jedino glagol *registrirati* ima obrazac NomD – AkD – PredD – AdvD, a semantičke uloge Nom_{agens} – V – Ak_{pacijens} – kao+Nom_{modus}, usp. *Doktori kiropraktike ne mogu svoju djelatnost registrirati kao ordinaciju ili zdravstvenu ustanovu*. Smatramo da glagol *registrirati* u pojedinim primjerima uporabe ne treba adverbijalnu dopunu, npr. *Djelatnost morate registrirati*, ali kada je nužno jednoznačno odrediti predmet, tada je nužno i predikat dopuniti adverbijalnom dopunom, odnosno obveznom priložnom oznakom načina.

6.2. Kopulativni glagol *biti*

Kopulativni glagol *biti* uže smo semantički odredili kao glagolsku sponu nositelja IA i IA.⁶ Valencijski je obrazac NomD – PredD, a semantičke uloge Nom_{nositelj IA} – V – Nom/Inst_{IA}, što je ilustrirano primjerima *Od 1948. do 1961. [Karl Jaspers] bio je profesor filozofije na Sveučilištu u Baselu* i *Kao student dvije godine je bio predsjednikom tamošnjeg Zbora duhovne mladeži (...)*. U Tablici 1 navodimo četiri glagola sponskoga značenja – *činiti* ([predstavnici godine] *čine Skupštinu studentskog zbora*), *funkcionirati* ((...) *NATO funkcionira kao »savezna vojska« (...)*), *predstavljati* (*Grijanje na drva predstavlja najstariji oblik grijanja*) i *tvoriti* (*Zelenkastobijeli cvjetovi tvore bogate grozdaste cvatove*). Iako te glagole određujemo kao semikopulativne, sažeto ćemo se osvrnuti na njih uz kopulativni, s kojim ga povezujemo. Glagol

⁶ Kopulativni predikat uključuje kopulu – oblik glagola *biti* – i imenski dio. Kopula sama po sebi nema značenje; ona je funkcionalna kategorija bez značenja čija je funkcija povezati subjekt i imenski dio. Potreban je leksički dio predikata kako bi rečenica imala značenje, a u toj se ulozi javlja imenica (Ona je liječnica), pridjev (Ona je zabavna), imenska skupina u genitivu (Ona je bez novca), *kao*-skupina (Ona je kao riba u vodi), usp. Brač (2017: 30).

funkcionirati ima nominativnu dopunu, ali s česticom *kao*. Glagol *predstavljati* ima akuzativnu dopunu, kao i glagoli *činiti* i *tvoriti*. Te dopune određujemo kao predikatne, tj. kao imenske dijelove predikata. Obratimo pozornost i na glagole u predikatima sljedećih rečenica:⁷

(1) *Ovaj nezavisni festival funkcionira kao platforma, arena za kritike i prijedloge.*

(2) *Imovinu Društva čine novčana sredstva, nekretnine, oprema, inventar, arhivsko-bibliotečni fond i druga imovinska prava.*

(3) *Karma tvori beskrajn lanac uzroka i posljedice, akcije i reakcije.*

(4) *Mačka predstavlja veću prijatnju uljezu.*

Kada bismo zamijenili semikopulativne glagole *funkcionirati*, *činiti*, *tvoriti* i *predstavljati* kopulom *biti*, mogli bismo uočiti da ne dolazi do promjene značenja rečenice:

(1a) *Ovaj nezavisni festival je kao platforma, arena za kritike i prijedloge.*

(2a) *Imovina Društva jesu novčana sredstva, nekretnine, oprema, inventar, arhivsko-bibliotečni fond i druga imovinska prava.*

(3a) *Karma je beskrajn lanac uzroka i posljedice, akcije i reakcije.*

(4a) *Mačka je veću prijatnju uljezu.*

Navedeni glagoli značenje pripisivanja identifikacije i atribucije subjektu ne mogu prenijeti bez imenske dopune u nominativu ili akuzativu. Mogućnost preoblike kopulom još je jedan razlog zašto ih uže semantički određujemo kao glagole sponskoga značenja. Glavni je razlog zbog kojeg ne možemo izjednačiti navedene glagole s kopulom *biti* priroda njihove semantike – kopula *biti* osim sponskoga nema drugo značenje. Glagoli od (1) do (4) imaju značenje identificiranja i atribuiranja subjekta, ali ga ne mogu iskazati bez imenske dopune, što je argument da ih svrstamo u semikopulativne, v. i 6.3. Nije nevažno istaknuti da primjerice glagol *predstavljati* kao glagol identifikacije i atribucije dolazi u primjerima tipa (4), dok bismo u primjeru tipa *On ju je predstavio pred publikom* o njemu možda mogli govoriti kao o glagolu identifikacije i atribucije (neosporno je da je predmet jednoznačno određen), ali ne semikopulativnome, nego samoznačnome, jer dolazi u značenju 'pokazati, prikazati; upoznati koga s kim', nije

⁷ Skraćeni primjeri preuzeti su s *Hrvatskoga mrežnog korpusa* [pregled 4.6.2024].

zamjenjiv kopulom, usp. i *Ona je predstavljena pred publikom.*⁸ To upućuje na širinu značenja identifikacije i atribucije.

6.3. Semikopulativni glagoli

Semikopulativni glagoli čine najbrojniju skupinu glagola identifikacije i atribucije. Na temelju našega popisa od 137 glagola semikopulativnih je 130. U nastavku donosimo *Tablicu 3* s prikazom semikopulativnih glagola po užim semantičkim skupinama, od najbrojnije skupine prema skupini s najmanjim brojem glagola:

Tablica 3. Uže semantičke skupine semikopulativnih glagola

<p>glagoli određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica</p>	<p>afirmirati se, definirati, definirati se, deklarirati, deklarirati se, etiketirati, etiketirati se, identificirati, identificirati se, ispasti, istaknuti/istaći se, izdvojiti, izdvojiti se, klasificirati, klasificirati se, kvalificirati, navesti, optužiti, označavati, označavati se, označiti, potvrditi se, potvrđivati se, predstavljati se, profilirati, profilirati se, svrstati, svrstati se, svrstavati, svrstavati se, tretirati, uvrstiti, uvrstiti se, uvrštavati, uvrštavati se</p>
<p>glagoli unapređenja koga ili čega</p>	<p>imenovati, imenovati se, izabrati, kandidirati se, nominirati, odrediti, odrediti se, određivati, postaviti, postaviti se, postavljati, postavljati se, potvrditi, potvrđivati, priznati, priznavati, proglasiti, proglasiti se, proglašavati, proglašavati se, uzeti, uzimati</p>
<p>glagoli izražavanja mišljenja o kome ili čemu</p>	<p>doživjeti, držati, etiketirati, izjasniti se, nalaziti, ocijeniti, ocjenjivati, podrazumijevati, proglasiti, proglašavati, proglašavati se, smatrati</p>

⁸ Pasivna preoblika dokaz je prototipne prijelaznosti, tj. da je glagol *predstaviti* prijelazni glagol u užem smislu (ima dopunu u besprijedložnom akuzativu u službi izravnoga objekta). Rečenica (4) s druge strane ne može se pasivizirati, usp. **Uljez je predstavljen* (usp. Belaj i Tanacković Faletar 2017).

glagoli davanja imena, naziva, atribucije	nasloviti, nazivati, nazivati se, nazvati, nazvati se, okrstiti, osloviti, oslovljavati, prozvati, titulirati, zvati
glagoli promjene koga ili čega	napraviti, održati, održati se, održavati, održavati se, praviti, praviti se, pretvarati, pretvarati se, pretvoriti, pretvoriti se
glagoli izražavanja subjektivnoga dojma o komu ili čemu	atribuirati, činiti se, djelovati, doimati se, ispasti, izgledati, pokazati se, pokazivati se, vidjeti, zazvučati, zvučati
glagoli izražavanja dojma koji tko želi ostaviti	dokazati se, izigravati, napraviti se, predstavljati se, prezentirati, prezentirati se, prikazati, prikazati se, prikazivati, prikazivati se
glagoli izražavanja promjene stanja	isprofilirati se, ostajati, ostati, postajati, postati, realizirati se
glagoli sponškoga značenja	činiti, funkcionirati, predstavljati, tvoriti
glagoli kojima se izražava promjena koga ili čega	činiti, načiniti, učiniti, učiniti se
glagoli izražavanja osjećanja	osjećati se, osjetiti se
glagoli određivanja jednoznačnosti koga ili čega	razotkriti se, razotkrivati se

Kao što smo već istaknuli, popis glagola u Tablici 1 sadrži i svršeni i nesvršeni parnjak glagola identifikacije i atribucije. Obično se navode i prijelazni i neprijelazni glagol s česticom *se* (npr. *definirati*, *definirati se*; *učiniti*, *učiniti se* itd). Prijelazni semikopulativni glagoli označavaju pripisivanje identifikacije i atribucije objektu, a neprijelazni subjektu (usp. Silić i Pranjković 2005, Brač 2018, Nazalević Čučević 2020).

Prijelaznim semikopulativnim glagolima *atribuirati*, *činiti*, *definirati*, *deklarirati*, *doživjeti*, *držati*, *etiketirati*, *etiketirati*, *identificirati*, *imenovati*, *izabrati*, *izdvojiti*,

izigravati, klasificirati, kvalificirati, načiniti, nalaziti, napraviti, nasloviti, navesti, nazivati, nazvati, nominirati, ocijeniti, ocjenjivati, odrediti, određivati, održati, održavati, okrstiti, optužiti, osloviti, oslovljavati, označavati, označiti, podrazumijevati, postaviti, postavljati, potvrditi, potvrđivati, praviti, predstavljati, pretvarati, pretvoriti, prezentirati, prikazati, prikazivati, priznati, priznavati, profilirati, proglašiti, proglašavati, prozvati, smatrati, svrstati, svrstavati, titulirati, tretirati, tvoriti, učiniti, uvrstiti, uvrštavati, uzeti, uzimati, vidjeti, zvati zajedničko je pripisivanje čega objektu, a samim time zajednički im je i valencijski obrazac NomD – AkD – PredD te semantička uloga nositelja identifikacije i atribucije u akuzativu (Ak_{nositelj IA}). Nominativom je izrečen agens koji identifikaciju ili atribuciju pripisuje njezinu nositelju.

Neprijelazni semikopulativni glagoli *afirmirati se, činiti se, definirati se, deklarirati se, doimati se, dokazati se, etiketirati se, identificirati se, imenovati se, isprofilirati se, istaknuti/istaći se, izdvojiti se, izjasniti se, kandidirati se, klasificirati se, napraviti se, nazivati se, nazvati se, odrediti se, održati se, održavati se, osjećati se, osjetiti se, označavati se, pokazati se, pokazivati se, postaviti se, postavljati se, potvrditi se, potvrđivati se, praviti se, predstavljati se, predstavljati se, pretvarati se, pretvoriti se, prezentirati se, prikazati se, prikazivati se, profilirati se, proglašiti se, proglašavati se, proglašavati se, razotkriti se, razotkrivati se, realizirati se, svrstati se, svrstavati se, učiniti se, uvrstiti se, uvrštavati se* izriču pripisivanje identifikacije ili atribucije subjektu. Valencijski im je obrazac NomD – PredD, a semantičke uloge Nom_{nositelj IA} – V_{refl} – IA, pri čemu su morfološke realizacije imenskih riječi kojima se izriče identifikacija ili atribucija različite – padežni oblici N, I, prijedložno-padežni izrazi *za + A, u + A, pod + A, među + A*, poredbene konstrukcije *kao + N, kao + A*. Često uz jedan glagol može biti više različitih morfoloških realizacija predikatne dopune.

Iako istraživanje provedeno u ovome radu nije kvantitativne naravi i nema za cilj ukupnost pojedinih morfoloških realizacija predikatne dopune po užim semantičkim skupinama, spomenuli bismo zaključak I. Brač (2018: 171) o tome da se glagoli identifikacije i atribucije subjekta semantički razlikuju „prema tome koliko su blizu ili daleko od činjeničnoga stanja. Što su glagoli bliži činjeničnomu stanju, češće će se upotrebljavati nominativ, a udaljavanjem instrumental (...)“. S obzirom na rečeno uže semantičke skupine u koje smo razvrstali glagole identifikacije i atribucije mogli bismo

podijeliti na semantičke skupine koje su bliže činjeničnom stanju i na glagole identifikacije i atribucije koji su dalje od činjeničnog stanja. U skupinu bliže činjeničnom stanju mogli bismo uvrstiti glagole unapređenja koga ili čega, glagole davanja imena, naziva, atribucije, glagole određivanja jednoznačnosti koga ili čega, glagole izražavanja promjene stanja, glagole kojima se izražava promjena koga ili čega, glagole sponskoga značenja, glagole izražavanja osjećanja. Radi se o skupinama koje znače stanje (kontinuirano stanje ili promjenu stanja), određivanje koga ili čega i sl. U skupinu koja je dalje od činjeničnog stanja uvrstili bismo glagole određivanja koga ili čega na temelju poznatih činjenica, glagole izražavanja mišljenja o kome ili čemu, glagole izražavanja dojma koji tko želi ostaviti, glagole izražavanja subjektivnoga dojma o komu ili čemu. Njima je zajedničko obilježje subjektivnosti – izražavanje mišljenja, dojma i sl. Osim instrumentala, uz glagole se često pojavljuje i akuzativ s prijedlogom *za*. Belaj i Tanacković Faletar (2014: 485) navode da se nominativom označava najmanja kognitivna udaljenost, instrumentalom nešto veća, a akuzativom najveća.

6.4. Perifrazne konstrukcije sa značenjem identifikacije i atribucije

Tablica 2 donosi popis 13 perifraza sa značenjem identifikacije i atribucije, od čega je osam njih nastalo raščlanjivanjem suznačnoga glagola, a pet samoznačnoga, što lako možemo dovesti u vezu s prethodnim uvidom u zastupljenost glagola prema vrsti.

Perifraze nastale raščlanjivanjem suznačnoga glagola jesu *dati ime*, *dati naziv*, *dati naslov*, *nadjenući ime*, *steći / stjecati kvalifikaciju*, *upisati u registar*, *dati titulu*, *dati atribut*, *dati etiketu*, *podnijeti kandidaturu*.

Perifraze nastale raščlanjivanjem samoznačnoga glagola jesu *dati klasifikaciju*, *izvesti identifikaciju* i *napraviti identifikaciju*.

Navedene perifraze od semikopulativnih glagola predikate čine s imenskim dopunama, tj. imenicama (imenima), pridjevima i sl. u određenome obliku, npr. *Kasnije su karipski Indijanci dali ime Hurican jednom od svojih zlih bogova, (...) upiše životinju u registar kao vašu, (...) kojima su nadjenući imena Vito, Mark i Leon*, pa njihove semantičke uloge primjerice navodimo kao $\text{Nom}_{\text{agens}} - P - \text{Nom}_{\text{IA}} - \text{Dat}_{\text{nositelj I}}$, gdje *P* označava (fiksnu) perifrazu, npr. *nadjenući ime*, a Nom_{IA} promjenjivi dio sa značenjem identifikacije i atribucije,

usp. i *Nadjenuli su im imena Ana, Marko i Hrvoje / Luka, Barbara i Toni / Ana, Lana i Una*. Perifraze od samoznačnih glagola sadrže *P* i objektnu dopunu.

7. Zaključak

U ovom je radu dan popis od 137 glagola kategorijskoga značenja identifikacije i atribucije. Tim se kategorijskim značenjem određuje jednoznačnost ili svojstvo kojeg referenta, a u hrvatskome je jezikoslovlju analizirana u okviru sintaktičko-semantičkih istraživanja (npr. Belaj i Tanacković Faletar 2010, Brač 2018, Vasilj, Žagmešter, Nazalević Čučević 2022), u kojima je istaknuta potreba za izdvajanjem glagola identifikacije i atribucije i njihovom obradom (usp. Vasilj, Žagmešter, Nazalević Čučević 2022). To se pokazalo kao izvrsna motivacija za pisanje ovoga rada, čiji je cilj na temelju rječničke i druge građe te primjera iz korpusa izdvojiti glagole identifikacije i atribucije, odrediti im vrstu, užu semantičku skupinu, valencijski obrazac te izdvojiti semantičke uloge. Primjeri su preuzeti iz *Hrvatskog mrežnog korpusa hrWaC-a* i *Hrvatskoga jezičnoga korpusa*. Krenuli smo od četiriju pretpostavki:

- 1) popis glagola identifikacije i atribucije činit će kopulativni glagol *biti* i semikopulativni neprijelazni i prijelazni glagoli,
- 2) popis semikopulativnih glagola bit će opsežniji od onoga sadržanoga u Silić–Pranjakovićevoj *Gramatici* (2005: 291) i popisa koji donosi I. Brač (2018),
- 3) i samoznačni glagoli moći će se odrediti kao glagoli identifikacije i atribucije,
- 4) značenje identifikacije i atribucije bit će sadržano i u perifrazama, tj. spojevima perifraznoga glagola i imenice, nastalima raščlanjivanjem samoznačnoga i suznačnoga glagola.

Na temelju provedenoga istraživanja možemo zaključiti da su potvrđene sve pretpostavke:

- 1) u okviru naše analize popisali smo 137 glagola identifikacije i atribucije, od kojih je jedan kopulativni (*biti*), a čak 130 semikopulativnih. Iako postoje glagoli (4) koje bismo značenjski odredili kao glagole sponskoga značenja, svrstali smo ih u semikopulativne jer uz sponsko imaju značenje pripisivanja identifikacije ili atribucije subjektu rečenice, ali ga ne mogu izraziti bez predikatne dopune,

2) u p(r)oučavanju predikatnoga ustroja često se referira na popise semikopulativnih glagola u *Gramatici* J. Silića i I. Pranjkovića (2005) te u monografiji o instrumentalu I. Brač (2018). Prvi popis donosi 30 glagola, a drugi 60. U ovome radu donosimo 137 glagola. Tu brojku čine svršeni i nesvršeni parnjaci glagola te neprijelazni glagoli s česticom *se*. Na taj način željeli smo otvoriti mogućnost lakšega i jasnijega proučavanja sintaktičko-semantičkih posebnosti glagola, usp. *identificirati* u *FBI [je] identificirao čak dvojicu sumnjivaca* i (...) *identificiraju ga povjesničarom upravo tog prostora*,

3) potvrdili smo da se i samoznačni glagoli mogu tumačiti kao glagoli identifikacije i atribucije. Naš popis glagola čini samo sedam glagola (*etiketirati, identificirati, razotkriti, razotkrivati, registrirati, simbolizirati*), ali na primjeru glagola predstaviti pokazali smo da ta skupina glagola može biti puno veća,

4) potvrdilo se i da značenje identifikacije i atribucije može biti sadržano i u perifrazama, tj. spojevima perifraznoga glagola i imenice, nastalima raščlanjivanjem samoznačnoga i suznačnoga glagola. Međutim udio perifraza nastalih raščlanjivanjem suznačnoga glagola odgovara većemu udjelu suznačnih glagola, i to semikopulativnih. Od 13 izdvojenih perifraza njih je deset nastalo raščlanjivanjem semikopulativnoga predikata, a tri su nastale raščlanjivanjem samoznačnoga glagola.

Kao poticaje budućih istraživanja istaknuli bismo zanimljivu raspravu o semikopulativnim glagolima čiju smo užu semantičku skupinu odredili kao „glagoli sponškoga značenja“ i daljnje propitivanje sintaktičko-semantičkoga statusa tih glagola. Također bilo bi korisno nastaviti istraživati zamjenjivost instrumentala nominativom, i obratno, kao i drugim padežima, posebice akuzativom, u imenskom dijelu predikata unutar ove kategorije. Nadalje, valjalo bi se i kvantitativno usredotočiti na morfološke realizacije predikatnih dopuna npr. u okviru iste uže semantičke skupine. Također bi valjalo iscrpnije analizirati perifraze sa značenjem identifikacije i atribucije te opisati njihov ustroj.

8. Literatura i izvori

- Anić, Vladimir. 2006. *Veliki rječnik hrvatskoga jezika*. Zagreb: Novi Liber.
- Belaj, Branimir – Goran Tanacković Faletar. 2014. *Kognitivna gramatika hrvatskoga jezika. Knjiga prva. Imenska sintagma i sintaksa padeža*. Zagreb: Disput.
- Belaj, Branimir – Goran Tanacković Faletar. 2017. *Kognitivna gramatika hrvatskoga jezika. Knjiga druga. Sintaksa jednostavne rečenice*. Zagreb: Disput.
- Belaj, Branimir i Goran Tanacković Faletar. 2020. *Kognitivna gramatika hrvatskoga jezika. Knjiga treća. Sintaksa složene rečenice*. Zagreb: Disput.
- Birtić, Matea. 2017. Usporedba sintaktičkih dopuna u e-Glavi i srodnim valencijskim modelima. *Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, Vol. 43 No. 2, 263-284.
- Brač, Ivana. 2017. Instrumental u kopulativnim rečenicama. *Fluminensia: časopis za filološka istraživanja*, Vol. 29 No. 1, 29–44.
- Brač, Ivana. 2018. *Instrumental u hrvatskom jeziku*. Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje.
- Jernej, Josip. 1963. O predikatnoj dopuni u hrvatskosrpskom jeziku. *Filologija*, No. 4, 77-80.
- Nazalević Čučević, Iva – Branimir Belaj. 2018. Sintaktičko-semantički status glagola biti, imati i trebati. *Croatica*, 179–205.
- Nazalević Čučević, Iva. 2020. Predikat u hrvatskome jeziku. U: *HINIZ - Hrvatski inojezični*. Ur. Zrinka Jelaska, Igor Marko Gligorić. Zagreb – Klagenfurt: Hrvatsko filološko društvo, Filozofski fakultet u Zagrebu; Institut za slavistiku Sveučilišta u Klagenfurtu, 195–221.
- Marković, Ivan. 2008. Hrvatska apozitivna sintagma i sintaksa imenâ. *Folia onomastica Croatica*, (17), 119–137.
- Marković, Ivan. 2009. Tri nehrvatske tvorbe: infiksacija, reduplikacija, fuzija. *Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* 35 (1), 217-24.
- Omerović, Mirela. 2011. *Nekongruentni atribut u naučnom i administrativnom stilu bosanskoga jezika*. Slavistički komitet BiH.
- Palić, Ismail. 2015. *Rasprave iz sintakse i semantike*. Bosansko filološko društvo.
- Peti, Mirko. 1979. *Predikatni proširak*. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo.
- Schumacher, Helmut – Jacqueline Kubczak – Renate Schmidt – Vera de Ruyter. 2004. *VALBU – Valenzwerterbuch deutscher Verben*. Tübingen: Gunter Narr Verlag.

Silić, Josip – Ivo Pranjković. 2005: *Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta*. Zagreb: Školska knjiga.

Tanacković Faletar, Goran – Branimir Belaj. 2010. Konceptualnosemantički temelji gramatičkih odnosa: predikatni instrumental u hrvatskome jeziku. *Suvremena lingvistika*, Vol. 36 No. 70, 147-172.

Van Valin, Robert D. Jr. – Randy J. LaPolla. 1997. *Syntax: Structure, Meaning and Function*. Cambridge University Press. Cambridge.

Vasilj, Darko – Ana Žagmešter – Iva Nazalević Čučević. 2022. Identifikacija i atribucija na (supra)sintaktičkoj razini u hrvatskome jeziku. *Slavistična prepletanja 1*, 37–57

Vlastelić, Anastazija. 2007. Razmišljanja o apoziciji. U: *Sintaktičke kategorije*. Ur. Branko Kuna. Osijek: Filozofski fakultet u Osijeku, 271–282.

Znika, Marija. 2008. Sintaktički i semantički položaj apozicije. *Jezik : časopis za kulturu hrvatskoga književnog jezika*, Vol. 55 No. 4, 129-143.

Mrežni izvori

HJP = *Hrvatski jezični portal*. <https://hjp.znanje.hr/> [pregled 30. 5. 2024].

Hrvatski jezični korpus. <http://riznica.ihjj.hr/index.hr.html/> [pregled 12. 2. 2024].

Hrvatski mrežni korpus (hrWac).

https://www.clarin.si/noske/all.cgi/first_form?corpname=hrwac;align=/ [pregled 5. 6. 2024].

Školski rječnik hrvatskoga jezika. <https://rjecnik.hr/> [pregled 12. 5. 2024].

Sažetak

U diplomskome radu analizirat će se glagoli identifikacije i atribucije na sintaktičkoj i semantičkoj razini. Pod kategorijskim značenjem identifikacije podrazumijeva se izricanje jednoznačnosti kojega referenta, npr. *Identificirali su napadača, To je napadač, Dali su mu nadimak Osvetnik*, a pod atribucijom izricanje svojstava ili obilježja kojega referenta, npr. *Njegovo je ponašanje osvetničko, Sve što je loše atribuirano se HDZ-u, Pokazao se nasilnim, Nominirana je za najboljega izvođača*. Cilj je rada na temelju rječničke građe, relevantne jezikoslovne literature (npr. Brač 2018, Brač i Matijević 2021, Belaj i Tanacković Faletar 2017, Nazalević Čučević 2020, Silić i Pranjković 2005) i dostupnih korpusa (npr. *Hrvatski mrežni korpus hrWaC, Hrvatski jezični korpus*) popisati glagole identifikacije i atribucije, podijeliti ih u uže skupine (npr. samoznačni, kopulativni, semikopulativni, perifrazni) te navesti sintaktičko-semantički status njihovih dopuna. Na temelju toga pokušali bismo utvrditi zastupljenost glagola koje bismo mogli podvesti pod samoznačne glagole identifikacije i atribucije, propitati kopulativni, tj. sponski status drugih glagola uz glagol *biti*, dopuniti postojeće popise semikopulativnih, tj. polusponskih glagola te razmotriti koji perifrazni glagoli najčešće čine perifrazne konstrukcije sa značenjem identifikacije i atribucije.

Ključne riječi: identifikacija i atribucija, semikopulativni i kopulativni glagoli, predikatna dopuna, prijelazni i neprijelazni glagoli, semantičke skupine

Verbs of Identification and Attribution in the Croatian Language

Abstract

In this thesis, verbs of identification and attribution will be analyzed on the syntactic and semantic levels. The categorical meaning of identification refers to expressing the uniqueness of a referent, for example, *Identificirali su napadača (They identified the attacker), To je napadač (That is the attacker), Dali su mu nadimak Osvetnik (They gave him the nickname Avenger)*, while attribution refers to expressing the properties or characteristics of a referent, for example *Njegovo je ponašanje osvetničko (His behavior is vengeful), Sve što je loše atribuirano se HDZ-u (Everything bad is attributed to HDZ)*,

Pokazao se nasilnim (He proved to be violent), Nominirana je za najboljega izvođača (She was nominated for the best performer). The aim of the thesis is to list the verbs of identification and attribution based on lexical material, relevant linguistic literature (e.g., Brač 2018, Brač and Matijević 2021, Belaj and Tanacković Faletar 2017, Nazalević Čučević 2020, Silić and Pranjković 2005), and available corpora (e.g., Croatian Web Corpus hrWaC, Croatian Language Corpus), divide them into narrower groups (e.g., autosemantic, copulative, semicopulative, periphrastic), and specify the syntactic-semantic status of their complements. Based on this, we would try to determine the prevalence of verbs that could be classified as autosemantic verbs of identification and attribution, examine the copulative, i.e., sponsal status of other verbs along with the verb 'to be', supplement existing lists of semicopulative, i.e., semi-sponsal verbs, and consider which periphrastic verbs most frequently form periphrastic constructions with the meaning of identification and attribution.

Keywords: identification and attribution, semicopulative and copulative verbs, predicative complement, transitive and intransitive verbs, semantic groups